

Jöjjetek

H. G. A.

A. J. B.

Drucksache

1953

a „Harangszó“-val
A Szétszórtságban Élő Magyar Református Egyház Lapja

6. év
1-2. szám.

Ef. 4. 22—32; 5. 1—21.

.... levetkeztek ama régi élet szerint való ő-embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt; megújultok pedig a ti elméteknek lelke szerint, és felöltöztetek amaz új-embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben. Azért levetvén a hazugságot, szóljatok igazságot, kiké az ő felebarátjával, mert egymásnak tagjai vagyunk. Am haragudjatok, de ne vétkeztek: a nap le ne menjen a Ti haragotokon; se pedig az ördögnek ne adjatok helyet. Aki oroz vala, többé ne ovozson, hanem inkább munkálkodjék, cselekedvén az ő kezeivé azt, ami jó, hogy legyen mit adnia a szükölködőknek. Semmi rohadadt beszéd a ti szátokból ki ne származzék, hanem csak amely hasznos a szükséges építésre, hogy áldásos legyen a hallgatóknak. Es meg ne szomorítsatok az Istennek ama Szent Lelkét, aki által megpecsételtetek a teljes váltásának napjára. Minden mérgesség és harag és lárma és káromkodás kivettessék közületek minden gonoszszággal együtt; legyetek pedig egymáshoz jószágosak, irgalmasok, megengedvén egymásnak, miképen Isten is a Krisztusban megengedett néktek. — Legyetek annakokáért követői az Istennek, mint szeretett gyermekek: és járjatok szeretetben, miképen a Krisztus is szeretett minket, és adta önmagát miérettünk ajándékkul és áldozatul, az Istennek kedves jó illatul. Paráznaság pedig és akármely tisztátalanság vagy fösvenység ne is neveztessek ti kö-zöttetek, amint szentekhez illik; sem undokság vagy bolond beszéd vagy trágárság, melyek nem illenek, hanem inkább hálaadás. Mert azt jól tudjátok, hogy egy paráznának is vagy tisztátalannak vagy fösvenynek, ki báványimádó, nincs öröksége a Krisztusnak és Isten, nek országában. Senki titeket meg ne csaljon üres beszédekkel, mert ezekért jö az Istennek haragja a hitetlenség fiaira. Annako-káért ne legyetek részesei ezeknek mert valátok régen sötétség, most pedig világosság az Urban, mint világosság fiaí úgy járjatok... Annakokáért ne legyetek esztelenek; hanem megértőtok mi legyen az Urnak akarata... Hálátok adván mindenkor mindenekért a mi Urunk Jézus Krisztusnak nevében az Istennek és Atyának....

Ravasz László: Gondolataiból.

„Isten közelében élni annyi, mint valóságnak venni az élő Isten létezését és bátran levonni ennek a következményeit. Isten ugyanis lát minket, csak arról van szó, hogy mi is lássuk őt. Isten ugyanis mindig szeret minket, csak arról van szó, hogy mi is szeressük őt, tudjuk, hogy az ő környezetében élünk és az ő szentségének és dicsőségének levegőjét szivjuk be.“

„Isten közelében nincs aggodalmaskodás, mert hozzá éppen jósága és áldása ajtaján érünk közel, s aki ezen a két ajtón átment, annak egész lényé csön-des hálaadással változik.“

„Forrás mellett senki sem sirt azon, hogy meg fog szomjazni, fá tövében, hogy nem lesz árnyéka, Isten közelében, hogy nem gondoskodnak róla.“

„A Biblia olyan, mint a klasszikus zene: akinek nincs halála és nincs gyakorlata benne, csak a hangok zürzavarát hallja, valami sejtelmes érzésével annak, aki érti. A vallás klasszikus nyelvét: a Bibliát is úgy kell megtanulni, mint a zenét, azaz benne kell élni s a legelemből zenegondolatokon kezdve, gyakorolva kell eljutni a legmagasabb alkotásokig.“

„A strassburgi dómnak le lehet rontani a tornyát, ki lehet tördelni köfalait, el lehet bontani pilléreit, be lehet nyomni csucsiveit, de a gót stílust csak akkor lehet kivenni belőle, ha az egész szíjjelromboljuk. Rakhatunk hozzá románt, barokkot, empirt, rokokót: a nagyszerű gótika minden ködarab-ból tiltakozva és követelve kiált fel, mint egy ostorral vert király-leány. Sokat letördeltek a kálvinizmus nagyszerű gótikájából, hol az idő, hol a kegyetlen kezek, hol tudatlan és izléstelen építeni akarók, de a kálvinizmus mégis a világ legfelsége-sebb műremeke, mert páratlanul nemes és nagyszerű a stílusa. Ez a stílus: a predestináció.“

„Mikor a parányi vaspor-szem egyszerű csak valami fájó nosztalgia kezd érezni, mikor hősies elhatározással utra kel, tolongó társain átbukdácsol, nála tízszer nagyobb akadályokat legyőz: mit tudja ő, hogy nem ő vágyott, akart, kezdett, hanem a delej vonzotta őt magához? De ha beleütdök, reáta-pad a delejpatkóra, megteleik magnetikus erejével s belőle is kezd áradni ez a titokzatos erő: akkor megtudja, hogy nem ő ment, hanem vitézett; mint a hogy a hívő is ilyen vallást tesz Krisztusnak: nem én mentem tehozzád, te kerestél engem s azért találtalak meg...“

„Te előtted volt“

„Jaj, a pásztoroknak, kik elvesztik és elszagatják az én mezőm-nek juhait, azt mondja az Ur“...
„En Uram én pedig nem útaltam meg a Te utánad való pásztor-ságot, és a háborúságnak napjait nem kívántam, te tudod: ami az én számból kijött, te előtted volt...“
(Jeremiás siralmái).

„Te előtted volt mindég szálló,
Sokszor síró s néha riszáló
Szegény szava az embereknek;
Ha sohse szeretted, szeress meg.“

Nekem együgyűbb pásztorodnak
Azt add csak, hogy ne legyek
rosszabb
Ne hazudjék s az igazról is,
Oh, kevés szót az igazról is.

Tudod, Uram, hogy mostanában
Olom-tűzek égtek a számban,
Kiálthatnék hallgattam mégis
Tudok mindent, hallgattam mégis.

Tréfál a kezéd? Játszik? Büntet?
Nem utáltalak meg-bennünket:
„Te előtted volt“, Te csináltad,
S én úgy teszek, ahogy kívántad.

Hatalmat Te másoknak mértél
Túl az aranyánál, s túl a vérnél.
Egékig a fák sohse nőnek:
Viszed már számadára őket.

Nem untam meg pásztorod lenni,
Nézni, hallgatni vagy szeretni
S éltem csak akkor csapnám hozzád,
Ha nem orcám volna az orcád.
Ady Endre.

Adja az Isten

Adja meg az Isten,
Mit adni nem szokott,
Száz bús vasárnap helyett
Sok, vig hétköznapot
Adja meg az Isten...

Adja meg az Isten
Sirásaink végét
Lelküinknek teljességes,
S vágyott békességét
Adja meg az Isten...

Adja meg az Isten

Adja meg az Isten
Mit adni nem szokott
Száz bús vasárnap helyett
Sok, vig hétköznapot
Adja meg az Isten...

Ady Endre

Levél a szerkesztőségnek.

Igen tisztelt szerkesztőség! Nagy érdeklődéssel olvastam a Jöjjetek karácsonyi írását hit-testvéreink, azaz a magunk ausztriai helyzetéről. Meg kell mondjam azt is, hogy éppen ideje volt ilyen formában is szó-va tenni az ausztriai magyarok jövő sorsának kérdését, és remélni merem, hogy ezt nem csak mi érezzük így, akik a mindenoldali bizonytalanságban élünk, de érzik azok a hittestvéreink is, akik tőlünk csak tén-ve távolodtak el, sorsunkért tehát felelősséget éreznek. Hiszem, hogy ezeknek a száma rejtetésében megingathatatlan; és akik még ma is velünk tudnak érezni, mert pl. több-keve-zonyára megszólaltatják majd több nyelven is, hiszen a mi egyetlen alkalmát sem mulaszt-helyzettünk sajnos egyedül-állók, tehát írástémának is érde-kes. De meg kell mindjárt azt is mondani, hogy e kérdés nem el-sőrenden az alkalmi segélyek, hanem inkább a munkához és a munkaalkalmak megkeresésé-hez való jognak a kérdése. Aki talán nem hinne az egyetemes emberi létjogok érvényesülésé-ben, az e kérdést valószínűleg valamiképpen megkerüli majd, de egészen bizonyos, hogy van-nak, akiknek a hite erősebb a körülményeknél, és az illetékes-ségi utvesztők előtt való meg-torpanásoknál. — 'és ez a lényeges. A mi hitünk emberi létjogainkban és azok érvény-rejtetésében megingathatatlan; és akik még ma is velünk tud-nak érezni, mert pl. több-keve-zonyára megszólaltatják majd több nyelven is, hiszen a mi egyetlen alkalmát sem mulaszt-helyzettünk sajnos egyedül-állók, tehát írástémának is érde-kes. De meg kell mindjárt azt is

Egy olvasójuk.

Az új ember

nem az idő alakítása, bármennyire is az esztendő váltásaitól várjuk a változásokat. A számító értelem annyiszor odagondolja az időt a jövődöre való számítgatások mö-gé: háttérnek! S e ködös határozat-lanságból egyenesen kiszámítaná a régi vel szemben „az újat“. Pro-grammok születnek így, abból a jószándékú feltételezésből, hogy a kivetnivalót kiveti az Idő, s ami megmarad az értékes is, s persze jobb is lenne, mindannál, amit szeretnénk ködbeveszejteni. Csoda-e, ha a valóság az effajta elgondolá-sokra mindég rácafol: pontosan az mentődik át u. i. abba a bizonyos jövődöbe, ami éppenséggel nem kívánatos, sőt káthozatos, s nem utolsó változata e „fejlődésnek“ az sem, amely a mozdíthatatlanságot egyenesen következetességnek tűn-teti fel.

Az ember azonban önmagától nem lehet új emberré: sem a külön-böző izmusok, sem a kielételeknek annyiféle változatai nem lehetnek újjászületésének ihletői, márcsak azért sem, mert lényegükben sem azok, sem ezek nem is újak. De különben is: elvek, álláspontok, felismerések és meglátások seb. min-dég a magabiztosság lelki talapza-táról keresik a kifelé-hatás alkalmait, megmaradnak tehát az én-nem-felelős-voltának, vagy eleve-fölmentettségének korlátai között, az evangélium nyelvén: ő-ember-nek, aki csak-vádol, csak-ítél, csak-meggyőz, csak-bizonyít, csak ön-magát kínálja eszményképnek, és nem képes persze észrevenni azt sem, hogy minden vádja, ítélete, ér-velése voltaképpen ön-ímadat és ön-jellemzés is.

E megrögződött magatartásnak annyira emberi és oly természetes belső indításai nyilvánvalók, és még inkább ilyenek a nagy megterhel-

tesetek és próbatételek idején. A fiziológiai és szellemi lét vagy nem-lét kérdéseire valamiképpen felelni kell, s amikor ez mégis lehetetlen-nek látszik, az indulatok ragadják magukhoz a visszahatások külön-böző szerepeit, ahol éppen vagy ahol csak alkalmat találnak rá. E-ben az önemészton állandó belső hullámozásban: érvek, eszmék, bi-zonyítékok csak hánytorgattatnak, az indulatok szeszélytörvényei alá rendeltetnek.

Elsimíthatná-e a háborgó hullá-mokat maga az, aki háborog ben-nük? Kioldhatná-e az állandó zak-latottságot egy másnemű zaklatott-ság? Meg lehetne-e magyarázni a lelki békesség valaminő alapvetését annak, akinek éppen a lelki béké-telenség jelenti az élet ütemét és nagyszerű izgalmait?

Csak Jézus képes erre, akivel „... a mi ő-emberünk megfeszítet-t“. Tőle kell kérni azt, amit en-magunktól nem kérhetünk. Tőle szabad „elvárnunk“ azt, amit egy-mástól el nem várhatunk: az új-ember programját is többek között. E program igen egyszerű és vi-lágos, mint minden, ami élő és meg-személyesedett igazság. Köz hely s elcsépelet szólam csak azoknak le-het, akiknek élményükké nem vál-hatik. Jézus önmagával azonos-te-hat sem nem azokkal, akik Elébe állnak vagy állni látszanak, hogy el-takarják, sem nem azokkal, akik hiszik, hogy őt ki lehet sajátítani, vagy kisajátítottnak is lehet látni-és ezért nem hisznek Benne.

Az Evangélium világában a sze-mélyes bizonyosságtétel megelőz min-denfajta más-álláspontot éppenugy, mint ahogy megelőzi a számszerű-ségeket, a bizonyítékokat és az ér-veket, csak személyesnek kell len-nie... az új-ember személyes bizo-nyosságának.

Tíz éve, hogy meghalt: Móríc Zsigmond.

Levélféle Móríc Zsigmondhoz

Írta: Ady Endre

Rózsafavonóként nagy zöngésű húrhoz
Súrlódják ez irás Móríc Zsigmond úrhoz
Szóban hozta von el a beteg, kiküldte
De sok élet-lázban magát tönkrehülte
Mégis, mert hát ma még sokan hisznek velem
Adják át Mórícznak ezt az én levelem.
A könnyes, áldott hang, aki általadja
Éppen úgy áldassék, mint az, aki kapja.

Szerelme barát, zömök Móríc Zsigmond
Tudod jól, hogy polyva, amit az ember mond,
Ezért is jövök most hozzád kényes verssel
Én-fajta versekben az ember nem kertel
Jövök hozzád versben, betegségben, búban
Jól kezdett s elromlott, dicső háborúban
Jövök egy kis kopott szép tavaszi éggel
Egy kis megszólással, egy kis irigységgel.

Boldog Móríc Zsigmond, ki nem korán kezdted
Aszúra fog érni minden szép gerezded,
Rajtad már nem ülhet sötét, magyar átok:
Ez okos elkésés, ez a magyarságod,
és mégis sietlél: meglepőde vitted
Sulyát az újságos, magyaros szent hitnek
Dölyffel, feleséggel, gyermekkel, várással
Sok, most ébredsz, ó-kitalálással.

és ha hébe-hóba talán másként véled:
erős vagy, mert erős lelkedben az élet.
Temesztetni is tudsz és tudsz támasztani
Sári bíró vallja és bösz Turi Dani
De ezerszer szebben, mert újabbról vallja
Gyöző nagy lelkednek minden kis zsvájja,
és ami benned él s el fog jönni hozzánk
Mi néha sápasztja magyar piros orcád,

Ezer kimondatlan magyar bánat, titok
Szépség várja vágón: Móríc Beszélő fog.
Hisz én is kimondtam néhány magyar-újat
De mesekirályfik táltosai fűjnek
ördög hordjon el már minden bolond verset
életet kívánunk, valószínűt, nyersét
s amit meg nem adhat rimék ezer hadja
Mi új Ludas Matyink többször visszaadja.

öreg-ifjú Zsigám, sok mindent hallhattál
Hallva nézve, írva sok-sok-sokat adtál
De amíg rossz fogunk végleg el nem vásik
mégiscsak a legszébb, a legjobb a másik
Gondolom Te voltál ez a másik nálunk,
Egy kicsit életünk, egy kicsit halálunk
egy kicsit undorunk, egy kicsit örömrünk
Szóval: az életet, mely tőlünk messze tünt
édes Móríc Zsigánk te hoztad volt vissza
Kedves magyar részeg, kedves bornemissza.

Rád furcsa emberek furcsán figyelnek
Ma te vagy a tévő és jótékony gyermek
Nyugat csapatjának keleti zászlója
Mi nagy csatázásunk nagy igazolója
Néha kényeskedő, de magyar hatalmú
Nyugatba tört magyar s duzzadt bizodalomú
Papnak indult lélek, de szabad, pacsirtás,
Szentírásos ember, kinek szent az irás.

Ma Te vagy a magyar s rendkívüli követ
Ma Benned sarjadnak az ősmagyar fővek
Ha tán bolonditnál s igazi se volnál
Mert szépen hazudtál, engem igazolnál
Téli Budapestnek kevés vidám fája
Móríc Zsigmond úrnak csodatettét várja
S ha várja, várható, s ha várta, megkapja:
Móríc a váraiban tavaszoknak apja —
De engem szeressen: így üzenek neki
S jó, hogyha az embert ilyen is szereti,
Aki nem hatalmas s több a hatalmasnál
S ha kinek-kinek árt is, milliomszor használ.

Adassék e levél Móríc Zsigmond úrnak
Kit most érdemelten, szépen koszorúznak
Koszorút nem viszek, irás megy helyette
De ott leszek mégis, míg élek, mellette
Készül, mert készítik az én szemfedelem
De Móríc Zsigmond is megmarad énvelem
Magyar sorskokakon ez ilyen döntődött
Mind összekerülünk közös mártír hősök
S ha a Lehetetlent nem tudtuk lebírní
Volt egy szent szándékunk: gyönyörüket irni.

JÖJJEK

a Harangszó csatlakozásával
A Szétszórtságban Élő Magyar
Református Egyház Lapja

Főszerkesztő: Dr. Harsányi András

Németországi szerkesztő:

Dr. Zayzon Sándor.

Für den Inhalt verantwortlich:
Koppány János.

Kiadóhivatal: Bregenz, Belruptstraße 8

Druck von Felizian Rauch, Innsbruck

Magna Ungaria.

Írta: Móríc Zsigmond

(Részlet: „Légy jó mindhalálig” című regényéből.)

Nagy úr, debreceni theologus beszélgetése a második gimnazista Nyilas Misivel

„Nagy úr felült az ágyon és így szólt:

— Látja, kis Nyilas, ez borzasztó... Tudja, mit olvasok? ... A magyar nemzet legősibb történetét, azokat az utazásokat, amiket a Magyarság őshazája felé végeztek eddig magyar emberek.

— Ugy élünk mi itt Europa közepén, mint egy talált gyerek, aki nem ismeri a szüleit, s nem is mer utána járni, csak emésztli a kíváncsiság, hogy bár mindent megtudna róla...

— Most, látja, itt élünk Europa kellős közepén olyan ez a kis Magyarország, mint egy szív, még a szívnek két kamrája is meg van benne rajzolva.

Ezt Misi nagyon szépen és igaznak találta, nem igen ismerte ugyan még a szív belsejét, de a szív a legszebb szó, amit a nyelv mondhat, s boldog volt, hogy a magyar föld a szívhez hasonlít, s a saját életére is azt gondolta, hogy az minden baj és nyomorúság mellett a szív nevét érdemli, mert a szívük él nekik mintha egy nagy beteg szív volna az egész életük.

— Hát nem borzasztó az, hogy itt vagyunk Europa közepén, élünk, dolgozunk, kínlódunk, dalolunk, vigadunk: s nincs az egész világon sehol még nép, amelyik megérti a mi nyelvünket... Sem a nyelvünket, sem az érzéseinket, sem az életünket. Magunkban kell itt lennünk, senkire se lehet számítani, csak ellenségünk van a világon, barátunk, rokonunk sehol.

Misinek könny szökött a szemébe, mert a maga élete, a saját sorsa ez. Itt kell neki Debrecenben, ebben az idegen nagy városban, ebben a nagy kollégiumban élnie, s nincs senkije, semerre, aki segíteni rajta, akármilyen történetik vele, nem fogja védeni senki soha...

— Nem volt ez mindig így-folytatta Nagy úr-Abban az időben, mikor ideköltöztünk a mostani hazánkba, volt messze az Urálban, a Volga mellett egy Magna Ungaria, Nagy Magyarország. Akkor folytonosan összeköttetésben voltunk az őshazával. Biborbanszületett Konstantinos császár még írja, hogy még az ő korában, Krisztus születése után a X. században, követeket szoktak küldözni a magyarok a keleten maradt rokonokhoz, meglátogatták őket, tudakozták felőlük, s gyakran kaptak hírt tőlük.

— De még azután is kellett, hogy érintkezzenek egymással, mert tudtak egymásról. Nem hallott még maga Julián szerzetesről? Nem?... Hát IV. Béla király idejében ez a Julián szerzetes négy társával elindult, hogy megtérítse keresztényen vallásra a régi magyarokat, akik persze még pogányok voltak. El is jutott oda, sok viszontagság után. Konstantinápolyon mentek keresztül, gyalog, borzasztó út... Onnan a Kaukázusba... Vegye elő a térképet, megmutatom.

Misi gyorsan előkereste a Kozma-atlaszt s kikeresték belőle Oroszország térképét.

— Így ment le, talán Székesfehérvárról, a Duna mellett Belgrádig, onnan gyalog Konstantinápolyig. Ott hajóra ült, s 33 nap alatt áthajoztak a Krími félszigetre, keresztül a Fekete tengeren, onnan megint gyalog a Volgáig. De a Krímből kettő visszafordult, mert már nem bírták a nyomorúságot, a koplalást és az üldözést, ők ketten tovább mentek. Valahol a Volgánál utolérte őket valami ragályos betegség, s abban elpusztult az utolsó társa is, Gellértnék hívták... Szóval Julián szerzetes gyalog vándorolt felfelé a tatárok földjén, egészen Kazánig. Ezen a tájon volt akkor Bolgárország. Csupa pusztaság volt, ez az egész vidék, csak borsátrákokban laktak a pusztai népek, marhát őrizték, mint itt a Hortobágyon, itt még most is úgy élnek a gulyások, mint ott éltek... Hát mondom, itt véletlenül egy magyar asszonnyal találkozott, akivel beszélni tudott, s ez megmagyarázta neki, hogy merre menjen Nagy Magyarországba... El is ment az úton, s másfél nap múlva szerencsésen megérezte a magyarokhoz... Nahát itt megörültek neki. Házról-háza hívták, etették-itatták, kérdez-ösködtek, mint otthon, a messze elvándorolt testvérekről. Kérdezték, „hun vagytok, hun szenvedtek” tudjuk mink, hogy megszerezték az Attila örökségét, csak becsülték is is meg... és efféléket... De nem sokáig maradhatott itt, mert a nagy magyarok fejedelme azt mondta neki: Térj vissza, vérem, az országotokba, s mond meg a királynak, az én testvéremnek, hogy én, a régi magyarok fejedelme, köszöntöm és ölelem és csókolom ötet, s azt üzenem, hogy hamar készüljön a nagy veszedelemre! Jönnék napkeletről a tatárok, s azok az egész világot el fogják pusztítani. Már én is megkaptam a parancsot, hogy minden fegyveresemmel hozzájuk kell csatlakozni. Ennek a parancsnak ellenmondani nem lehet: ő legalább gyűjtse össze fegyveresét s szövetségeseit, hogy illendően tudjon ellentállni a tatárnak... Így szegény Juliánus már június 21-én megindult visszafelé, de nem azon az úton, amerre jött, hanem egy rövidebb úton, amit a nagy-magyarországiak tanácsoltak neki. A Volgán jött felfelé hajóval, azután az Okán tizenöt napig, azután az oroszok és a mordvinok országa közt jött el, a ruténekén át, s a Vereckei szoroson haza. Karácsony harmadnapján érkezett meg beteg a királyhoz, IV. Bélához s mindent elmondott neki... és így is lett, négy esztendő múlva a tatárok itt voltak, s mindent kipusztítottak... azért mégis annyit elért Magyarország akkor is, hogy a tatárok nem mentek Európába... Mindig ez volt a mi sorsunk: nekünk kellett feltartani a keleti népeket... Nem bámulszik, hogy a magyarság azért jött keletről, hogy ezer éven át folyton ő védje meg Európát a keletiek ellen?... Abba fogyott el a vérünk, hogy a keleti atyafiakkal verekedtünk, s védelmeztük a nyugati idegeneket, akik ezer éven át folyton idegenek maradtak hozzánk...

„Darabig szóltanul nézték a térképet.

— De hát ez borzasztó-báméskodott Misi a térképen semmi rokon. — A rokonok?... Azokból pedig mi hasznunk? Rokon volna a bolgár: de az elvesztette az ősi nyelvét, és szláv lett... Rokon volna a török: de az mohamedán, s neki semmi egyéb rokonság nincs, csak a vallásbeli. Ezért nemcsak hogy nem voltunk velük atyafiak, de a legtöbbet tőlük szenvedtük. Rokonok a finnek: de szegények messze vannak, s ők is rabságban, még százsorta jobban, mint mi. Rokonok az észtek, zürjének, mordvinok cseremiszek, votjakok, osztyjakok, de hát ezek már kissé távolabbról...

A Magna Ungaria, amit még most is Jugriának irnak sok térképen, megszünt a tatárjárásor. Az egész népet elsodorta, szétszórta, minden önállóságtól megfosztva a mongol áradat. Még Mátyás király idejében tudtak valamit felőlük, mert Mátyás követeket küldött, hogy nyomozzanak utánuk: neki volt velük célja, az országban úgyis kevés a magyarság, betelepíti őket ide. De már akkor az orosz birodalom egységes volt, és görögkeleti vallású volt a cár, s nem engedte még azt sem, hogy találkozzanak, hogy hírt vigyenek egymásról. Aztán jött a mohácsi vész, a török rabság, akkor már senki sem gondolt többet rájuk. Még Bethlen Gábornak sem jutott eszébe, hogy a törökökhöz küldött követével próbáljon utána nyomoztatni a Kaukázusban s a Volgánál a magyar ősröko-

Hírek.

Elkészült a Biblia új fordítása Amerikában. Az Egyesült Államokban 1952. végén jelent meg a Biblia új, modern nyelvű fordítása. 32 professzor 14 évig dolgozott rajta, s a munkában felhasználta a legújabb felfedezett Bibliakéziratokat is. Általános vélemény szerint az új fordítás nyelvében sokkal jobban értendő s a mai kor emberéhez sokkal közelebb áll mint a régi. Ezt az is mutatja, hogy a kinyomatott közel egy millió példányt rövid idő alatt elkapkodta a közönség (pedig egy példány ára 6 dollár, ami amerikai viszonylatban is igen nagy pénz) s most már a második nyomást árulják. Az amerikai sajtó széleskörű publicitást adott az új fordításnak, kihangsúlyozva, hogy itt nem „új Bibliáról” van szó, hanem a réginek és egyedülnekké jobb és érthetőbb fordításáról.

Amerikai magyar egyházak. Az Egyesült Államokban összesen 123 magyar református egyház működik. Ezek legnagyobb része az „Evangelical and Reformed Church” kebelébe tartozik, összesen 66 gyülekezet. A presbyterianus egyházhoz csatlakozott, 31 gyülekezet. A „Free Magyar Reformed Church”-nek 24 gyülekezete van; két gyülekezet pedig teljesen független, azaz semmiféle nagyobb egyházi keretbe nem tartozik. — Kanadában 21 magyar református gyülekezet van.

Az Ökumené életéből. Az Egyházak Világtanácsa (Ökumené) központi bizottságának legutóbbi ülése 1952. dec. 31 — 1953. jan. 8-ig volt az indiai Lucknowban. Az ülés helye azt mutatja, hogy az Ökumené munkájában nagyobb szerepet kíván juttatni az ázsiai testvéregyházaknak.

Egyiptom fővárosában, Kairóban, 20 református gyülekezet van. A kairói református testvérek új nagy temploma a főváros központjában áll; kétezer ülőhelye van, s minden vasárnap zsufolásig megtelik. (PW)

A brazilai reformátusok száma 1940 óta pontosan megkétszereződött. A lelki ébredés olyan arányokat ölt, hogy a templomok nem képesek befogadni a tiszta evangélium után áhítozók tömegeit. Belo Horizonte városi parkjában egy alkalommal 4000 ember hallgatta az Igét.

Hivatalos jelentés szerint Japánban jelenleg 206.600 a protestánsok, és 141.600 a római katolikusok száma. Valójában azonban protestánsok száma jóval nagyobb, mivel a protestáns egyházak csak a megkonfirmált egyháztagokat számítják be a statisztikába (gyermeket nem) míg a római katolikusok a gyermekeket is.

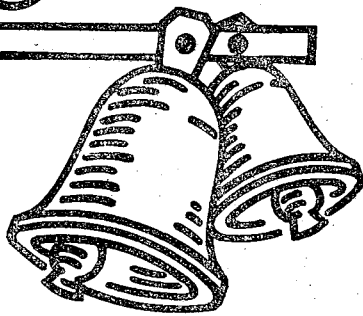
John Foster Dulles, az új amerikai külügyminiszter a „Presbyterian Church in the USA” tagja és aktív presbiter. Részt vett az 1948-i amsterdami ökumenikus világtanácsán is ahol nagy beszédben szállt síkra a bolsevizmus ellen. — Dulles dolgozta ki különben a Japánnal kötött békeszerződés szövegét is, s Amerikában ma őt tartják a legképzettebb politikusnak.

Eisenhower elnök elődei Svájc-ból vándoroltak be az USA-be mint az üldözött mennonita egyház tagjai (A mennoniták egy, a reformáció korabeli protestáns szekta, mely még most is él az Egyesült Államokban). Nixon alelnök szintén protestáns, a californiai quaker egyház tagja. A quakerek különösen ismertek Magyarországon, mert a háború után 1945-ben ők hozták az első nagy élelmiszer és ruhasegélyt a nyomorító Budapestre. — A bukott demokráta elnökjelölt Stevenson unitárius, alelnökjelöltje Sparkmann pedig presbiterianus.

Columbiában tovább folyik a protestáns üldözés. A katolikusok bombát dobtak két protestáns templomba, melyeknek belseje megrongálódott. Emberéletben nem esett kár. A columbiai „Evangelical Church” zsinata kiáltványban szólította fel a kormányt, hogy gondoskodjék az alkotmány és az em-

HARANGSZÓ

Szerkeszti: Dr. Zayzon Sándor.

Magyar ujév, magyar kötelesség
Máté: 22. 17—22. és 25. 14—19

Lezárult az emigráció hatodik éve. Magyar testvérem! bárhol is vagy a nagy világon, tartsál mint keresztény és magyar lelkiismeretvizsgálatot, vajon eleget tettél-e kötelességednek.

Mozes könyvében olvasható: Es vevé az Ursten az embert és helyezé őt az Eden kertjébe, hogy mivelje és őrizze azt! Ez a kis mondat megvilágítja előttünk, hogy Isten az első embert egy hivatás betöltésére teremtette és így küld azóta is minden emberi lelket a földre. A küldetés: a parancsai szerint való élet és az ő akaratának a munkálása itt a földön. Azért lehelte belé az isteni szellemét, hogy meg tudja érteni és érezni a parancsait, fel tudja fogni az ő akaratát és képes legyen azok szerint élni és cselekedni. Így részesévé tette az embert akaratára végrehajtásának és a földön elkövetkezendő munkájának. Azt akarta, hogy az Edent kert legfőbb gyümölcsöt termő fája legyen, s ezért megadta neki a lehetőséget, hogy igazságban és ártatlanságban élhessen, úgy amint teremtett. De-amint a fának magának kell megteremnie a gyümölcsöt-egy embert léleknek is és ez a gyümölcs: Isten akaratának beteljesítése a saját életében és az ő akaratának munkálása a földi világban. Azóta is Isten minden embert valami hivatás betöltésére küld a földre, s megadja a szükséges tehetséget is hozzá. Ez a küldetés felismerése és betöltése kell, hogy tartalmat adjon egész életének.

Hogyan lehet és kell ezt a hivatást betölteni, példát mutatott erre az Údvözítő. Azért öltött benne az Ige emberi testet, hogyan lehet ártatlanságban maradni akkor is, ha a bűnbeesés minden lehetősége közepette is kell élnünk. Azért jött, hogy életével és tanításaival utat mutasson, hogy megteremtse az emberi nemzet és Mindenható Atyja közt a megszakadt kapcsolatot és megváltson az erendő büntől. Aki őt követi, az előtt nincs bizonytalanság és nem féltégy sőtétben. Bizonyos benne, hogy Istenből küldetett e földre, hogy a bölcsőtől a siring megteendő földi útján eleget tegyen az elrendelés szerinti küldetésének. Benne is az Isten szellemének egy parányi része öltött testet, hogy küldetése betöltése után visszatérjen oda, ahonnan elbocsájtott. Ugy van ez, amint a példázat mondja. Testben elbocsájtunk, mindenki megkapja a szükséges talentumokat-ki egyet, ki ötöt-mindenki a reá bízott hivatás szerint és-ha elhivatik-el kell számolnia.

Mindnyájan kapunk mennyei és földi talentumokat, mert mindkettőre szükségünk van. Földi adomány legelső sorban a legkülönbözőbb munkára képes testünk, amely egy földi törvények szerint élő és működő egyszerű gépezet. Gépésze, gondofoja, irányítója és használója a belénk lehelte isteni szellem, de elvesztünk, ha ő lesz a parancsoló. Fontos és szükséges, mert nélküle nem tudnánk munkálni az anyagi világban és nem tudnánk biztosítani létün-

ket a földön. Epen ezért gondoznunk kell, s ennek legbiztosabb modja a Krisztus tanításai szerint való élet. Ezért teremtette Isten testben az első Adámot, s ezért küldte Egyszülött Fiát-akit Pál második Adámnak nevez-szintén emberi testben a földre. Hogyan tudnánk követni az ő tanításait, ha mint közöttünk élő ember személyes példájával meg nem mutatja, hogyan élhet azok szerint egy halando földi testet hordozó ember.

Lelki talentum a belénk lehelte isteni szellem, mert abból származik minden tehetség, az alkotni tudó értelem, az Isten törvényei szerint való élni és cselekedni tudás, az elhatározó képesség és minden jora való akarat.

Amint testünk tápláléka a földi kenyér, lelkünk az Isten igéje. A földi kenyér ad testünknek erőt, a hit, remény, szeretet a lelkünknek. A testünk az anyag törvényei alá tartozik születésében, életében és halálában. Lelkünknek az Isten rendelései szerint kell élnie, ezek szavát hallatja mindig a lelkiismeret. Ha erre hallgatva sáfárkudunk a reánk bízott talentumokkal, nyugodtan nézhetünk az elszámolás orája elé.

Amint Isten hívta életre az embert, úgy ő hívta életre a különböző népeket is, hogy együtt dolgozva olyan dolgokat vigyenek véghez, amire az egyedül álló ember nem képes. Így nyertek és nyernek a népek is küldetést az Isten építőmunkájában. Ennek a küldetésnek betöltésében a nép minden egyes tagja köteles saját legjobb tehetsége szerint résztvenni, s a betöltésért minden egyes is felelős.

Isten akaratából lettünk magyarrá, s mint magyaroknak kell egyéni és nemzeti küldetésünket betöltenünk. Ezért a reánk bízott talentumok is sajátosan magyarok. Magyar a testünk, vérünk, értelmünk, amely olyan sokirányú munkára képes, mint talán egyetlen más népé sem. Ez a talentum biztosította csodálatosképen a hontalanság hét éve alatt megélhetésünket a föld bármely részén. Ennek segítségével tudtunk sokszor előtűnik teljesen ismeretlen munkakörben elhelyezkedni, becsületes munkát végezni, sőt kiválóak is lenni. Most a megpróbáltatások idején döbbenhetünk rá, mennyire elástuk otthon ezeket a talentumainkat, mennyire nem használtuk fel saját magunk és népünk javára és a magyar küldetésünk betöltésére. Valóban földi paradicsom lehetett volna elvesztett hazánk, ha jól sáfárkodunk, nem engedjük át az alkotó munkát másoknak kényelemszeretettől, hanem magunk cselekszünk. Hiszen azért helyeztettünk a Kárpátok medencéjébe, hogy annak őrizői, gondofoi és mivelői legyünk.

Magyar s szívünk és lelkünk, minden jó és rossz tulajdonságainkkal együtt. Lángolóan tud szeretni, de gyűlölni is. Nem tud összetartani és megbocsájtani. Harcolni tud hőiesen, de kitartatlan küzdeni és dolgozni egy magasabb célért nem. Tudunk kitermelni egyszerű eszméket, de a megvalósításhoz hiányzik az erő és kitartás. Nézzünk vissza a múltba, milyen más

lett volna és lenne helyzetünk, ha Isten törvényeit követve kifejlesztjük jó tulajdonságainkat és legyőzzük magunkban, kiirtjuk magunkból a rosszakat. Így meg tudtuk volna teremni az igaz gyümölcsöket és nem maradtunk volna virágokat hozó, de gyümölcsöt teremni nem tudó fák.

Magyar az édes anyanyelvünk, imádságunk, gondolataink, szellemi alkotásaink tolmácsolója és megőrzője. Milyen rosszul sáfárkodtunk vele. Hagytuk és hagyjuk idegen befolyástól megromtani és tőlünk idegen lelkeség kifejezőjévé lealacsonyodni. De még súlyosabb bűn, hogy könnyen elcseréltük és elcseréljük idegenért, ha közönséges érdekeink úgy kívánják. Nézzétek az emigrációban magyarul elfelejtő gyermekeinket. Nézzétek a szülőket, akik maguk mondják a gyermekeiknek: nem fontos, hogy magyarul tudjál, úgy sincs hasznod belőle az idegenben. Rettenetes bűn ez, a talentumok elásása, mely nemcsak egy léleknek, de lassanként az egész magyar lelkeségére a kialsását jelenti. Az anyanyelv a lélek földi hangja, ha elnémul, elnémul vele együtt minden, aminek a megőrzésére rendeltetett.

Drága érték az ösök öröksége, mely a magyarságnak adott talentumokon nyert új talentumok összessége. Ezeket nem szabad sem elásnunk, sem könnyelműen elfecsérelnünk, mert ez az alapja továbbfejlődésünknek és tökéletesedésünknek. Ez az a köszikla, a fundamentum, melyre felépíthetjük megint az idők viharától rombadöntött és a Sától felégetett Magyar Hivatás Templomát! Az Ur haragja hagyta rombadönteni és felégetni, mert látszólag szép volt, sok külsőséggel-idegen külsőséggel-díszített, csak épen az Ur szavát nem lehetett benne hallani. Hosszu évszázadok alatt idegen lélek és izlés restaurálta, lassanként elhallgatott benne a mélyen vallásos magyar lélek szava. Így vesztette el a Magyar Hivatás temploma egy ezredév alatt igazi magyar jellegét. Ezért kell vezekelnünk, hogy öntudatra ébredve felkészüljünk az újjá építésre.

Hivatásunkká tétetett egyenként és összesen, hogy a számunkra kirendelt földön egy Istennek tetsző földi hazát alapsunk jól sáfárkodva a nekünk adott lelki és földi kincsekkel. Legyen ez a megértés, a béke és nyugalom országa Isten dicsőségére, a keresztény kultúra felvirágoztatására és a rajta élők boldogulására és jólétére. A békéje legyen a szeretet, a szabadság, igazságosság békéje, ne az elfojtott elégedetlenség viharelőtti csendje.

Ez a küldetés és ezek azok a talentumok, melyekért egyenként és összesen felelősek vagyunk. Ezek megőrzése és gyarapítása olyan nehéz ma a nagy megpróbáltatások idején, mikor jönnek a törbe csalmi akaro farizeusok úgy a vasfügély előtt, mint mögött.

Ki a császár akinek nevében kisértének minket naponként? Otthon az államisten. Elrabolja a testi kincseket és rabszolgá munkára használja ki saját érdekeinek szolgálatában. A magyarságot külsőségekben még tartja, de igyekszik lerombolni minden igazi értéket, elszakítva az embereket Istentől és az ősi magyar kultúrától. Sajnos, itt mást nem lehet tenni, mint látszólag megadni a császárnak, amit kíván, s a katakombákban visszavonulva-mint az öskeresztények-imádni Istent és megőrizni a talentumokat, amíg eljön megint a jó sáfárkodás lehetőségének ideje. Elásni azonban nem szabad, mert nem tudhatjuk, mikor üt a szabadulás órája. Az otthoniak csak azt tehetik, amit Krisztus kért a tanítványaitól a megpróbáltatások nagy éjszakáján: Vigyázzatok és imádkozzatok.

Ránk nézve a császár az új otthon adó világ. Annak az országnak, mely hajlékot adott, becsületesen dolgozó polgárai kell legyünk, nemcsak a saját javunkra, hanem az egész magyarság érdekében. Nem szabad egy pillanatra sem elfelejtenünk, hogy mindnyájan egyenként az egész magyarság képviselőivé lettünk. Rajtunk keresztül ismeri meg nyugat a magyarságot, melyet eddig nem ismert, vagy nagyon félreismert a nagy távolság és rosszakaróink befolyása következtében. Igen, népünk képviselőivé lettünk. Küldetésünk az, hogy a mi magatartásunkon keresztül ismerje meg a világ az eddig ismeretlen magyarságot. Ha becsületesen élsz és dolgozol új otthonodban és büszkén megvallod magyarságodat, használtál önmagadnak, mert keresni fogják munkádát, használtál magyartestvéreidnek, mert keresni fogják a magyar munkaerőt. Szolgálatot hazádnak, mert gyarapítottad egész népünk jó hírnevét. Tégy valami rosszat, vagy kerülj a törvény elé, nemcsak terolad ítélnék, hanem rajtad keresztül ítélik meg az egész magyarságot, mondván: Ilyenek mind a magyarok!

Adjuk meg a császárnak, ami a császáré. Legyünk becsületesen dolgozó polgárai az új hazának, amíg ott kell élnünk Isten rendeléséből, de magyarságunkat ne tagadjuk meg semmi érdekért, semmi csábításért, ellenkezőleg valljuk meg büszkén, és tartsuk meg gyermekeinket is magyarnak. Bizonyítsuk meg a világnak, hogy a becsületes polgárrá válásnak nemfélétele a hazánk és fajtánk megtagadása. Aki meg tudja tagadni kicsinyes érdek judáspénzéért hazáját és népét, nem lesz megbízható polgár, mert azt is épen olyan könnyen fogja megtagadni vagy elárulni, mint az őshazát és vértestvéreit. Tartozunk a császárnak-az új hazának-azzal is, hogy megtanuljuk nyelvet, behelyezkedjünk gazdasági és társadalmi életébe, mert így nem maradunk örkidegekké, de egy új nyelv megtanulása, új szokások megismerése nem jelenti az anyanyelv elfelejtését. Az anyanyelv Istentől kapott egyszerű adomány, népem műveltségének megőrzője, egyetlen összekötő kapocs magyar testvéreimmel. A többi nyelv csak érintkezési és érvényesülési eszköz és lehetőséget ad új ismeretek szerzésére. Minél több nyelvet tudok, annál jobban megnyílik előttem a világ. Új nyelvet megtanulni haszon, az anyanyelvet elfelejteni, megbocsájtathatlan bűn, mert az Istentől kapott talentum elásását, sőt földi előnyökért való eladását jelenti. Ha el-

felejtéd anyanyelvedet, elfelejtik gyermekeid is, ez örök száműzetést jelent az Istentől számodra rendelt hazádból és népközösségedből.

Szétszoratottságunkban bárhova menjünk is, az új hazában az állam és a társadalom élénk fogja tartani a császár adogarasát, kérdezvén: hajlandok vagyunk-e tartozásunkat leróni? Es meg fog szólni a csábító is, hogy rávegyen, ássuk el Istentől kapott sajátos magyar talentumainkat, hiszen azokat gyakorlatilag úgy sem tudjuk használni új környezetünkben és előnyös is. Környezetünk külső és értelmünk belső hangja is megszólal: ugysem térhetsz haza, de ha haza is térhetnél valamikor, volna értelme itt hagyni a megteremtett új életlehetőséget, az esetleg elért jólétet? Haza akarsz menni, haza akarod vinni gyermekeidet egy bizonytalanságban, a nincstelenségbe? Ertsd meg, jobb ha már most eldobsz magadtól mindent, elfelejtesz mindent, s eladod magadat és gyermekeidet nekünk. Jobban fogsz boldogulni, gyermekeid még jobban, de meg kell tagadnod magyarságodat, mert ezzel bizonyítod valóban, hogy a császárnak hü alattvalója lettél. Talán megteszed, mert azt gondold, minek terheljed gyermekeidet egy fölösleges nyelv megtanulásával. Talán megteszed, mert gondold, így többet biztosíthat magadnak a földi javakból és jobban elnyered a mindenható császár kegyét. Engedsz a kísértő szavának és akkor veszed csak észre, hogy eladtad magadat és gyermekeid lelkét, mikor már késő.

Add meg a császárnak, ami a császáré, Istennek, ami az Istené, de földi jólétért, ezüst pénzért, amit a császár kínál, el ne cseréld azt, ami az Urtól bízott reád. Térj meg, ha elindultál volna már a bűnös uton. Térj meg és kérd a megbocsájtást, amíg nem késő!

Isten rendeléséből született magyaroknak, annak születtek gyermekeid is, az kell maradjál mindhalálig, mert másként szembe kerülsz Mennyei Atyáddal, mint Lucifer Istennel, s sorod a lelki halál!

Dr. u. Z. S.

Máté: 1—11

Ekkor Jézus vitették, a Lelektől a pusztába, hogy megkisértessék az ördögöt. És mikor negyven nap és negyven éjjel böjtöl vala, végre megéhezék.

Es hozzámenvén a kísértő monda neki: Ha Isten fia vagy, mond, hogy a kövek változzanak kenyérré. Ő pedig felelvén, monda: Meg van írva: Nemcsak kenyérről él az ember, hanem minden Igével....

Ekkor vivé az ördög a szent városba és odahelyező a templom tetjére. És monda neki: Ha Isten fia vagy, ved le magadat, mert meg van írva: Az ő angyalainak parancsol felőled és kézen hordoznak Téged....

Monda neki Jézus: Viszont meg van írva: Ne kísérsd az Urat, a te Istenedet.

Ismét vivé őt az ördög egy igen magas hegyre és megmutatá neki a világot minden országát és azok dicsőségét. És monda neki: Mind ezeket néked adom, ha leborulva imádsz engem. Ekkor monda neki Jézus: Eredj el Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd és csak neki, szolgálj. Ekkor elhagyá az ördög. És imé angyalok jövének hozzá és szolgálnak vala neki....

Krisztus a mi igazi példánk és eszményképünk, mert Isten és mégis olyan emberien élte végig a földi küldetését.

A három kísértés próbáját csak akkor tudjuk igazán megérteni, ha arra-gondolunk, mi lehetett volna a csábításnak engedve-mint ember-

Az Istentől megadatott néki a hatalom csodák tételére és mindenemű betegségek gyógyítására, hogy tetteivel megbizonyíthassa Istenfűségét, segíthessen és betölthesse megváltói küldetését. Ha enged a Sátánnak, nem kellett volna nélkülöznie, nem kellett volna szenvednie, hiszen a világ hatalmasai és királyai leborultak volna lábához gyógyulásért. A Cleopátra kincseivel rendelkezhetett volna mint csodatorvos, csak éppen engednie kellett volna a kísértőnek, le kellett volna mondanía a küldetéséről és Mennyei Atyja helyett a Mammont szolgálnia.

A joslatoakat szoszerint és emberi ésszel magyarázók tömege benne a felszabadító vezért, az eljövendő ország- királyát látta. Ha enged a kísértőnek, a neki adatott hatalommal és erővel felhasználja a tömeghangulatot, földi vezérként áll az élükre, valóban lehetett volna egy- véres forradalom vezére, Jerusalemben hadak élén bevonuló király, kinek dicsősége elhomályosítja a Salamonét. Juddás nem adja el, hanem a közvetítője lesz, megszerzi részére a főpapak, fari- zeusok, irástudok támogatását és rajtuk keresztül a mindenható romai helytartó kezét. Igen, csak le kellett volna mondanía a megváltói küldetéséről, el kellett volna dobnia a szeretet fegyverét és felcserélni azt a Sátán gyilkoló földi fegyvereivel. Hiszen a nép rajongása őt a fegyvertelen diadalmas királyként viszi be Jeruzsálembe, ellenségei remegve zárkoznak be palotáikba, bevárni a bekövetkezőket, a romai legionáriusok sem kapnak parancsot a tömeg szétszórására.

Alapíthatott volna földi hazájának népe számára egy emberileg- jol berendezett, hatalmas országot. Csak éppen nem kellett volna beváltania a joslatoakat, maguk igazi értelmében, hogy ő nem földi ország alapítására küldött Atyját, hanem a Mennyei ország kapujának megnyitására, az egész emberiségnek a saját vére által való megváltására. Csak Isten helyett a Sátánt kellett volna szolgálnia és imádnia.

A Sátán az emberi mivoltán keresztül kísérti meg abban a tudatban, hogy a tagjainkban irt törvény erősebb, mint a lélek. Hisz benne, hogy az előre tudott rettenetes szenvedésektől való menekülés felkínálása, a földi hatalom, kincs, dicsőség felajánlása el fogja téríteni az igaz utrol, meg fogja törni akaraterjét, hogy mindezekről lemondjon és vállalja a szörnyű megpróbáltatásokat. A Sátán azt hiszi, a második Adámmal is sikerülni fog az, amit az első Adámmal elért. Megszégyenülve kell távoznia, mert a második Adám Isten, nemcsak Isten képre és hasonlatosságára teremtett ember.

A kísértések eme utját végig kell nekünk is járnunk földi életünkben külön-külön. Hozzánk is eljön a Sátán küldöttje, a csábítások köntösébe rejtőzködött kigyó. Felhasználja a kétségek, csalódások, elkeseredések és megpróbáltatások oráit. Megkezdődik belső harcunk. A Sátán oldalán állanak a tagjainkba irt törvények, felemeli titkoko szavát a lelkiismeret, a belénk lehelte isteni szellem hangja. Az első Adám, kinek utodai vagyunk, csak Isten képre és hasonlatosságára teremtett ember volt, az ő harca küzdelem volt az ismeretlennel szemben. Mi azonban nemcsak az első Adám bünterhelt gyermekei vagyunk, hanem a második Adám megváltottjai is, tehát a támadó nem ismeretlen előttünk. Az Ud- vözítő példája megtanít arra, hogy mit kell tennünk. Példáját követ- nünk nem lehetetlen, mert mi a mi megpróbáltatásunk az ő megkísér- tetéséhez képest.

Az első a kenyér probatétele. Gondoljunk vissza, melyikünk nem élte át különösen itt a hontalanságban. Utunk rögös, köves. Nélköl- zünk és ami sokszor még fájdalma- sabb-nélkölöznek szereteteink. Rohan mellettünk az élet tele csábítá- sokkal, lehetőségekkel, suhano au- tokkal, jóléttel. — Miért kell éppen nekünk nélkülözniünk? Mit tettünk, hogy így kell szenvedniünk? Men- nyivel jobbak a többiek? Hol az isteni igazságosság?

És jön a kísértő: mond érdemes

melyet a bölcsőtől kezdve prédikál- nak neked azok, akik maguk sem tartják be és nem azon mennék? Erdemes a máf feláldozni a bizony- talan, talán a halálot után betelje- sülő jövőért, Az az ut, amelyen most haladsz, a Mester által aján- lott, „Keskény ut”, felsebzi lábadat és menetközben az éhségtől való összerogyás fenyeget. Nézd csak, az én utam milyen sima, mint a bár- sony, autok suhannak rajta. — Alldó a harcot, nemet mondassz! — Arca még mosolygósabb lesz, mondván: Jo, ha magad bolond vagy, tegyed, de ne felejtss el, hogy felelős vagy a reádbizottakért is! Azt gondolod, jogod van öket is magaddal rántani a nélkülözés- be? — Te még mindig ellenállsz. — Lesajnáló hangon és fejbiccen- tessel veti oda: Jól van, maradj meg elveid mellett, én csak javadat akar- tam. Nekem igazán mindegy, hogy mit teszel. Ha-jozan eszedre hall- gatsz, velem jössz egy darabon, hogy ismerd meg az én utamat is, akkor aztán valóban képes leszel dönteni, melyiken érdemesebb ha- ladni. Senki nem veheti rossz né- ven, a szükség kényszerített rá. Még a megváltó szeretetnek is meg kell ezt értenie.

És te elindulsz a probautra. Meg- tagadod igaz keresztényen voltodat, eldobod magyar küldetésedet, mert azt hiszed, így kenyérré fognak változni a kövek. Gyermekeidben kialszik a magyar lélek, eladod lel- küket idegeneknek idegen célokért, mert úgy gondolod, így több fog jutni nekik a földi kenyérből. Nem jut eszedbe, volt-e jogod hozzá?

Becsületesen dolgozol, verejtéke- zel, mégis folytonos lemondás a sorsod. Aztán a csábító tanácsára, rosszabb munkát adsz, esetleg rosszabb anyagot, de- ha lehet- több követelset érte. A kövek külön- ösen kezdetben mind jobban fog- nak kenyérré változni.

Kínálkozik valami könnyű pénzs- szerzési lehetőség, nem is egészen tisztességtelen, hiszen nem kerülsz még miatta összeütközésbe az em- beri törvényekkel. Ott hagyod a becsületes munkát. Feddhetetlen maradsz az emberek előtt, nem kell nélkülözni, esetleg duskálodhatsz a földi kenyérből. Nem történt semmi, csak éppen a lelket adtad el a kísértőnek.

Megvannak elveid, melyek a ke- resztény magyar lelkednek a virá- gai. Érzed, hogy küldetészerűen ki kellene tartanod mellettük, de lá- tod, hogy emiatt mindenütt csak mellőzés ér. Akik dobálják a földi kenyéret, más véleményen vannak, s ezért feléd csak kö repül, sőt tönkre akarnak tenni, mert örök „Memento” reájuk nézve a te el- hűséged. Az elkeseredés orájában jön a Sátán, mondván: Kinek hasz- nálsz makacssággoddal? Nem jobb, ha átmenetileg feladod elveidet. Legalább kiismered őket, ha elérke- zik az ideje, megint lehetsz a régi. Van értelme ezért a formáságrt el- dobni most magadot a kényelmes lakást, jó fizetést és pozíciót? Meg- lesz mindened, talán auton fogsz rohanni, csak éppen azt fogod mind- jobban érezni, a probautrol nincs visszatérés, még ha szakadékba ve- zetsz is.

Ha a kenyér probatétele, a földi kenyéret, melyből sohasem kaphatsz eleget, mert minél többet kapsz be- löle, annál kinosabb az utána valo éhség gyötrelme és a kenyértelenek szeméből feléd lövölő gyűlölet miatti félelem. Érzed, hogy ok, akik segítséget vártak tőled, de csak elu- tatisztást kaptak, számon tartanak mindent az elszámolás orájára.

Ezt a kísértést legyőzted. A kigyó nem alszik, jön a második proba- tétel, a templomtorony kísértése. Erős voltál, el tudtad a Sátánt uta- sitani, s ekkor elhangzik a gunyos megjegyzés: Nem mered megtenni, gyáva vagy! Ez a kis büvös szo- megtörri ellenállásodat. Megtesz- ed egyszer, mert be akarod bizonyi- tani, nem vagy anyámasszonykato- nája. Azonban nincs megállás, mert ha vissza akarsz lépni, ezer felöl harsog feléd: gyáva-gyáva! Elbodít a „nem lehet” legyőzésének a má- mora, s nem tudod belátni, hogy amit teszel, az nem más, mint a többieknek imponálni akaro hű- ságod kielégítése, vagy esztelen vakmerőség, esetleg kockázatos já- ték a földi kenyéret, de semmi

bátorság. Nem tudsz ráeszmélni, hogy nem bátor vagy, hanem a gyávák gyávája, mert hiányzik be- löled az igazi keresztényi lelki erő, hogy nemet tudjál mondani a csá- bitónak.

Nem is gondold, mennyi ember- nek okozta ez az erkölcsi, esetleg testi halálát, mennyi családi életet tett tönkre ez a kis szócska. Nem mersz kinezni a fedezékből? S már a következő percben ott volt a ha- lálós golyó, s talán egy család tönk- remenését is jelentette a meggon- dolatlanság perce. Nem mersz 100 kilométerrel rohanni, s a vége, a legközelebbi fordulónál vár reád és a veledelőkre a halál. Nem akarsz kártyázni stb. s a jo társak mond- ják, gyáva vagy. Elkezdted, s az ut igen gyakran a börtönbe, vagy az öngyilkosság felé vezet. Félsz a feleségedtől, mondják a téged mu- latohelyre cipelni akaro jobaráid. El mégysz, ne gondolják, hogy nem te vagy az ur a háznál. Felébred- nek benned az alantos ösztöneid, a mamor utáni szomjuság. Elmégysz máskor is, a családodnak nincs mit enni, mert elusztott kereseted. Jön az adosság, amitől nem tudsz szá- badulni, de elvaktól szemed nem látja meg a téged szeretők és féltők könnyeit, mert kialudt lelkiismereted.

Még ennél a kísértésnél is tudsz győzni, s becsületességed jutalma- ként vezetőhelyre kerülsz. Te vagy a reádbizottak reménysége, mert ismerik előbbi magatartásodat. — A kísértő nem nyugszik, hátha itt végre törbe tud csalni. Bekövetke- zik a magas hegyre vitel probaté- tele. Hatalom van a kezében szű- kebb vagy szélesebbkörű, az mind- egy elhetsz vele az igazi kereszt- yéni felelősség szerint. Ez a Krisz- tus utja. De kihasználhatod a sa- ját egyéni érdekeid céljaira is. Olyan nagyszerű érzés, mikor mások haj- longanak előtted, mert félik hatal- madat. Milyen könnyen megsok- szorozhatod földi kincseidet, milyen könnyen kihasználhatod adottságo- dat a mások rovására és saját elő- nyödre. Erre az utra csábít a Sáb- tán. Döntened kell, mert a kettőn egyszerre nem lehet menni. Az első uton haladsz, létedet másokért való fáradozás, lemondás mindarrol, amit olyan könnyen megszerezhet- nél. Ott vannak melletted a más- ként gondolkozók, akikre nézve nagyon kellemetlen a magatartásod és érzed az alattomás áskálódásai- kat. Példájukon keresztül és titkos és nyílt fenyegetéseiken keresztül közelít meg a kísértő csábítással és fenyegetéssel, s ellenállani olyan nehéz.

A szo nemes értelmében vett em- ber, igaz keresztény és uj országot építeni tudó magyar akarsz lenni, csak egy uton mehetsz, Krisztussal a hivatásod utján. Vele kell vála- szolnod a kísértés orájan: Távozz tőlem Sátán!

Talán csak annyit kenyered lesz, amennyi éppen elég földi megélhe- tésséddhez, de Isten Igéje megadja azt az emelkedett lelki nyugalmat, békét, nemes emberi öntudatot. Me- gadja az igazi bátorságot, mely ké- pessé tesz az Isten utján valo ja- rásra és a Sátán elűzésére. Jelenté- telenné válik szemedben a földi élet minden bünös uton megszerze- hető tobzodása és gazdagsága. Aki beszél rolad itt a földön, azt mond- ja becsületes keresztényen magyar vagy, s az Ud- vözítő reádosolgy- gása boldoggá teszi az életedet. Le- het, hogy a mai világ felfogása szerint nem leszel nagy „élmény- eid”, elkeseredve fognak ellened beszélni kárvalott csábítóid, s igye- kezni fognak majd téged ott gya- lázni, ahol alkalmuk nyílik, de megbecsül minden joézésű ember, de még rosszakaroid is kénytelenek leszelnek előtted fejet hajtani, mert a te bátorságod a Krisztus bátor- sága: Haladni a hivatás és becsület utján és legyőzni minden csábítást. Embertársaid közül sokan nem fog- nak maguk közül valonak tekin- teni, megtesznek mindent, hogy le- hetetlenné tegyenek. De áldani fog- nak a kezeidre bizottak, nem fog gyűlölet kisérni utadon, mert hiva- tásodat a szeretet két nagy paran- csa szerinti felelősséggel töltödted be és igazi felebarát voltál, aki nyugodtan nézhet Isten, Krisztus és embertársai szemébe. Egyedül fogsz talán fennállani a hegyen, de tisztán és boldogan, mert a Lélek

Ez a három kísértés probája, s ha megállod, igaz keresztényen vagy én magyar. Lelkileg felkészülve fogsz hazatérni az ujjáépítés nagy munkájához. Ha legyőzted, ma- radj hontalan — nem is lesz neked nehéz — Ne menj haza tovább- fertőzni! Ott az Antikrisztus elleni harc vár reád, hogyan állod meg azt, ha már most eladtd magadat a kísértőnek és Mammonnak.

Hogyha csábít a kísértő, vész, csa- pás ha látogat, O ne csüggedj, hisz tenéked Krisz- tus fogja pártodat. Légy azért te is hive, hallgass szent beszédre, S áldjad szent nevést szüntelen, itt a földön, fent a mennyben.

Vele vagy ellene.

Az Ember, az Istentől elszakadt Adám leszámazottja megint öne- rejéből és az istenét tett Esznek a segítségével akarja nagy problémáit a 18. században megoldani. Megin- dul egy erős szellemi, társadalmi forradalom, mely tart napjainkig és időközönként véres forradal- makban, háborukban, majd — amint most nevezik — hideg hábo- rukban és forradalmakban robban ki. A nagy kérdés: a társadalmi, szociális, gazdasági és kulturális viszonyok rendezése és az ember- nek a lehetőségek szerint valo emáncipációja (felszabadítása) szel- lemileg, jogilag, gazdaságilag és testileg minden korlát alól. Ez egy- részt egy nagy fejlődés volt törté- nelmi szempontból, de ugyanakkor lázadás is volt Isten ellen, mert nem vele, hanem ő nélkül akarta a kér- déseket megoldani, sőt sokszor ellene.

Az új törekvések, utkeresések elerendő célját a francia szellem három szoban sűrítette ös- szá: „Egyenlőség, Szabadság, Testvéri- ség”. Ez a három szo maradt lénye- gében minden irányu demokratikus törekvés alapelve, s ennek megva- losításáért valo törekvést hirdeti még a népdemokrácia is. Ebben a három szoban benne volt és van az előbbi társadalmi, gazdasági, szociális, politikai és kulturális rend- szer fejlődési (evolucionális) vagy forradalmi (revolucionális) felszá- molása, mert minden szenvedésnek az okozója, és egy ujnak a felépí- tése, mely meghozza a jobb kort, mely után sovárogo az emberiség lelke. Az új világszemlélet gyakor- lati megvalósulása a demokrácia, mely elvben az emberi szellem felszabadítását és az ember és ember közötti fenálló mindennemű jogi válaszfal lerombolását jelenti. Ebben a rendszerben biztosítva van jogformailag szellemi téren min- denki részére a korlátlan gondolat és lelkiismereti szabadság, a gyako- rlati életben az egyenlő jogi helye- zet, az egyenlő érvényesülési lehe- tőség és a szabadverseny.

Ez formailag megvolt, de tényle- gesen nem. Nemcsak azért, mert egyenlőség a földön nem létezik, tehát a kiindulási pont téves, ha- nem azért is, mert az elindulás pil- lanatában sem volt meg ténylege- sen még a viszonylagos egyenlőség sem. A kiváltsági jogokon alapulo egyenlőtlenség (osztálykülönbség stb) megszűnt ugyan, de a szabad- verseny megindulo harcában a jog- got nyert jogtalanok csak a két pusztá keze állott rendelkezésre, míg a kiváltsági jogokat elvesztet- teknek megmaradtak a régi vilá- bol átmentett anyagi, tanultsági és társadalmi előnyeik. Így az új rend nem hozta meg a várt békés és nyu- godt továbbfejlődési lehetőséget, hanem viszhazotta vérnélküli hideg háboruban a „Bellum omnium contra omnes” (mindenki harca mindenki ellen). A kiirtott és meg- szűntetett kiváltsági jogon alapulo társadalmi osztálykülönbség helyett megszületik az érdeken alapulo társadalmi osztályrendszer kialakul- lása, mely semmivel sem rugalma- sabb, mint a régi volt. Az érdekc- csoportok nemcsak az egyes álla- mokon belül, de államközileg is megalkulnak. Először csak inkább önvédelmiek voltak, később egy- más ellen küzdő érdekszövetségé- váltottak, melyek irányították az egész emberiség életét. Mivel céljuk minden erőnek az anyagi jólét és a gazdasági hatalom biztosításának a szolgáltságban valo állítása az

egész rendszer a Mammon szolgál- latára állittatik be. Olvassuk itt el Máté evangéliumának 6. rész 24. versét: „Senki nem szolgálhat két urnak. Mert vagy az egyiket gyü- löli és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Isten- nek és mammonnak.”

Az egyes ember örendelkezési jogának hasonlatosságára megszű- letik a népek örendelkezési joga is, mely magával hozza a népek közti féltékenység és ellenségeske- dés alapját képező egészégtelen nácionálizmust, majd a világhábo- ruk alapját képező államszövetség-eket. Megzavarja az olyan államok belső életét, ahol különböző fajú népek éltek együtt.

A vagyoni adottság két nagy osztályra tagozza nemzetközileg az emberi nemet, a vagyon birtoko- saira (munkaadók) és a vagyon kiszolgálóira (munkavállalók). A két nagy csoporton belül is vannak természetesen belső tagozódások, de ennek a hatása nem olyan által- lános jellegű. Egyik oldalon áll az egyes államokon belül, de nemzet- közileg is megszervezett tüke a maga láthatatlan Maginot-vonalá- val (tróst, sindikátus, concert stb), a másik oldalon a magát kizsák- mányoltnak érző tömeg a maga ál- lamon belüli és nemzetközi szerve- zeteivel (szociáldemokrácia, keresz- tyénszociálistizmus, nemzetiszociálist- zmus a lassanként hivatalos elisme- rést nyert kommunizmus) és a vég- telen sora a titkos és földalatti szer- vezkedéseknek (pl. nihilizmus, anar- chizmus stb).

Az eszmék hatása alatt felébred- nek lassanként az alárendelt fajok- ként kezelt germatiak is. Ez szem- be állítja mindjobban a fehérfajt a színesekkel.

Az egyház, a Krisztusi tanítások hivatalos hirdetője is kényszerül villági vonalon a megalkuvásra. Általános szempontból a vallás és egy- házhoz tartozás magánügy az egye- sekte nézve, de létkérdés az egyhá- zakra nézve, mert létüket az adott körülmények közt, csak a hozzájuk valo alkalmazkodással, biztosíthat- ják. Így belesodródnak az egymás- elleni küzdelembe is.

dr. u. Z.
Folyt. Köv

A Magyar Segítő Szolgálat felhívása!

A bajor vöröskereszt ápolónői intézet módot ad a Segítő Szolga- latnak arra, hogy az anyaintézetek- ben magyar vöröskereszt ápolónö- ket is kiképeztessünk. Szóba jö- hetnek 18—32 éves leányok, kül- önleges esetben fiatal özvegyass- szony, egyéni elbírálás alapján.

A kiképzési idő 2 év és 1 év gyakorlat, a gyönyörűen berende- zett anyaoththonokban, ahol minden anyagi gondtól mentesen, kellemes otthonra találunk.

Annyit kell tudni németül, hogy elméletben haladhasson a többivel és a betegekkel megértse magát.

Jelentkezhetnek Németországon kívül élő magyar leányok is, kik utlevéllel rendelkeznek.

Csakis olyan magyar leányok jelentkezését kérem, akik komoly hivatást éreznek ezen szép élet- pályá iránt, mert kiképzés után rögtön állásba kerülnek és annak idején tudásukat és szolgálataikat felajánlhatják az otthonnak.

Jelentkezésnél sajátkezü kézírá- sos életleírást, különös tekintettel az iskolavégzettségre, fenykepet, a lelkésze, vagy lelkigondozója, va- lamint 2 nem rokonnak felelősség- teljes ajánló sorait kérem, mert komoly egyéni elbírálás alapján kerül felvételre a sor.

Ezért fontoljuk meg ezt a lépést és csakis komoly elhatározás és hivatásérzet esetében jelentkez- zünk a Magyar Segítő Szolgálatnál, München, Maria-Theresia-Straße 19.

Kérem olyan kifogástalan, komoly magyar nő jelentkezését, aki otthon „Fehér Kereszt” csecsemő- védelmi kiképzésben részesült. Va- lami német tudás szükséges.

Jelentkezés: Magyar Segítő Szol- gálat, München, Maria-Theresia- Straße 19. dr. Ordódy Sándorné